

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ
ВСТУП. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

- I. Групи слов'янських мов, їх кількість і склад.
2. Традиційна та шкідливі теорії про походження і розвиток української мови.
3. Сучасна українська мова, початки її формування, ознаки, співвідношення із національною мовою та іншими її складниками.
4. Мовна норма, її типи.
5. Мовні стилі, традиційна класифікація, суперечки щодо окремих із них; стилі усні та писемні, книжні та розмовні, лексичні особливості кожного з них.
6. Колоритно-стильові різновиди української мови.
7. Слово, лексичне значення, ознаки, полісемія; вільні та невольні прямі та переносні (метафора, метонімія, синекдоха) значення слова; переносне вживання слова, його відмінність від переносного значення.
8. Омонімія, паронімія, синонімія, антонімія та відповідні групи слів на основі лексичного значення.
9. Різновиди цих розрядів лексики: часткові омоніми; синонімічні, антоніми, тематичні групи паронімів; квазі- та абсолютні, однокореневі/різнокореневі синоніми; різновиди антонімів, однокореневі/різнокореневі антоніми.
10. Стилїстичні фігури, побудовані на цих групах лексики: прийом амплїфікації; енантіосемія, антитеза, антифраза, оксиморон; явище паронимазії.
11. Шари лексики за походженням, їх кількісний і якісний склад.
12. Групи споконвічної лексики (спільноіндоєвропейська, спільнослов'янська, власне українська).
13. Запозичення із слов'янських (старослов'янїзми) і неслов'янських мов (стародавні, давні, сучасні), шляхи запозичень.
14. Різновиди запозичених слів (інтернаціоналізми, екзотизми, варваризми), їхнє освоєння (лексичне, фонетичне, морфологічне, графічне).

15. Явище пуризму.
16. Провідні процеси у функціюванні словникового складу української мови.
17. Застарілі (архаїзми, історизми) та нові слова (загальномовні та індивідуально-авторські неологізми).
18. Процес реактуалізації застарілої лексики.
19. Групи лексики з точки зору функційно-стилістичної диференціації, їхні ознаки.
20. Слова-поетизми як різновид емоційної лексики.
21. Терміни та професіоналізми, їх відмінність.
22. Мовні штампи і кліше.
23. Діалектизми, їх групи (власне лексичні, лексико-фонетичні, етнографічні).

ФРАЗЕОЛОГІЯ

1. Фразеологізми, їхні ознаки, визначення; ідіоми.
2. Класифікації фразеологізмів: семантична, структурна, морфологічна, жанрова, генетична (принцип, покладений в основу кожної з них).
3. Джерела фразеології.

ЛЕКСИКОГРАФІЯ

1. Лексикографія, багатозначність терміна; сучасний стан словникарства; підрозділи лексикографії (металексикографія, терміно-, нео-, фразеографія).
2. Поява перших рукописних і друкованих українських словників.
3. Словники, їхні основні типи, функції.
4. Енциклопедичні словники, їхні особливості.
5. Лінгвістичні словники, їхні різновиди (тлумачні, перекладні, діалектні, історичні, термінологічні, орфоепічні, орфографічні, універсальні та ін.); тезауруси і конкорданси.

ФОНЕТИКА І ФОНОЛОГІЯ. ОРФОЕПІЯ

1. Фонетика і фонологія, фонема і звук (їх кількісний склад), співвідношення цих понять; зв'язок з ін. розділами.
2. Лінійні та нелінійні одиниці фонетики, їхній зв'язок.
3. Аспекти вивчення мовних звуків, терміни, пов'язані з ними.
4. Голосні та приголосні, їх творення, функційна різниця, кореляція, дистрибуція.
5. Головний вияв і варіанти фонем; функції фонем.
6. Звукове поле фонем.
7. Звукові зміни в системі приголосних (асиміляція, дисиміляція, дієреза, метатеза, епентеза).
8. Теорії фонетичного складу.
9. Типи наголосів (словесний, емпатичний, логічний та ін.). Функції словесного наголосу.
10. Орфоепія, формування орфоепічних норм і розділу мовознавства «Орфоепія».
11. Основні вимовні риси голосних і приголосних в українській мові.
12. Транскрипція (фонологічна і фонетична). Транслітерація.
13. Морфонологія, акцентологія.
14. Алфавіт і фонетичний алфавіт.

ГРАФІКА. ОРФОГРАФІЯ

1. Графіка та орфографія, їхні основні поняття.
2. Буква, графема, орфограма (їх кількість).
3. Принципи української орфографії, їх кількість, суть кожного.
4. Орфографічні норми та їхня фіксація.
5. Український правопис, його підсистеми.
6. Періоди в історії українського правопису.
7. Авторські правописні системи в історії українського правопису.

8. І офіційний український правопис, І повний науково обґрунтований український правопис, І стабільний український правопис, сучасний правописний кодекс.